

**COFNODION CYFARFOD Y PWYLLGOR Y CABINET CYDRADDOLDEB A GYNHALIWYD
YN HYBRID YN SIAMBR Y CYNGOR - SWYDDFEYDD DINESIG, STRYD ANGEL, PEN-Y-
BONT AR OGWR, CF31 4WB DYDD MERCHER, 12 GORFFENNAF 2023, AM 10:00**

Presennol

Y Cyngorydd W R Goode – Cadeirydd

A R Berrow
RL Penhale-Thomas
E D Winstanley

HJ David
A Wathan

N Farr
AJ Williams

D M Hughes
HM Williams

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

JPD Blundell, M J Evans, J Gebbie, J Llewellyn-Hopkins a/ac JC Spanswick

Swyddogion:

Zoe Edwards
Stephen Griffiths
Lucy King
Michael Pitman
Kirsty Williams

Rheolwr Ymgysylltu a Chydraddoldeb Ymgynghori
Swyddog Gwasanaethau Democrataidd - Pwyllgorau
Swyddog Ymgynghori ac Ymgysylltu
Swyddog Gwasanaethau Democrataidd – Pwyllgorau
Rheolwr Partneriaeth a CSP

24. DATGANIADAU O DDIDDORDEB

Cyng E Winstanley – Diddordeb Personol yn Eitem 7 gan ei bod yn aelod o
Ymddiriedolaeth Awen

25. CYMERADWYO COFNODION

PENDERFYNWYD:

Cymeradwyo cofnodion cyfarfod 20/03/2023 fel cofnod
gwir a chywir

26. ADRODDIAD BLYNYDDOL AR GYDRADDOLDEB YN Y GWEITHLU - 2022-23

Cyflwynodd y Rheolwr Grŵp AD a Datblygu Sefydliadol adroddiad a oedd yn rhoi
crynodeb i Bwyllgor y Cabinet ar Gydraddoldeb o broffil cydraddoldeb gweithlu'r Cyngor
ar 31 Mawrth 2023.

Tynnodd sylw at atodiad 1, a oedd yn rhoi proffil cydraddoldeb gyda data cymharol o'r
ddwy flynedd flaenorol. Roedd y data yn cynnwys nodweddion gwarchodedig y gweithlu
fel y rhestrir yn 3.2 yr adroddiad.

Amlinellodd y Rheolwr Grŵp AD a Datblygu Sefydliadol rai o'r ystadegau monitro
allweddol mewn perthynas â lledaeniad amrywiaeth ar draws gweithlu'r Cyngor a
dywedodd nad oedd unrhyw newidiadau sylweddol o gymharu â blynyddoedd blaenorol.
Tynnodd sylw at yr eithriad, sef y ffigurau ar gyfer anabledd, a oedd yn dangos cynnydd
yn yr adnabyddiaeth o anabledd o gymharu â blynyddoedd blaenorol.

Dywedodd yr Aelod Cabinet Tai, Cynllunio ac Adfywio fod gennym weithlu sy'n
heneiddio yn y Cyngor, gyda 46% o'r gweithlu cyffredinol dros 50 oed. Gofynnodd beth
oedd y Cyngor yn ei wneud i recriwtio pobl iau a'u hannog i ddilyn gyrfa yn CBS Pen-y-
bont ar Ogwr ac i sicrhau cynllunio olyniaeth a lliniaru risg.

Eglurodd y Rheolwr Grŵp AD a Datblygiad Sefydliadol ein bod yn cydnabod yr her sydd gennym o ran recriwtio a chadw staff yn CBS Pen-y-bont ar Ogwr, ein bod yn bwriadu datblygu'r Cynllun Gweithlu Strategol ac yn bwriadu ymgysylltu ag ysgolion, colegau a sefydliadau addysg bellach/uwch eraill.

Ategodd y Dirprwy Arweinydd sylwadau'r Aelod Cabinet a dywedodd fod angen cymryd gofal pellach ar y mater hwn gan y bydd yr her yn fwy bob blwyddyn ac adlewyrchir hyn hefyd ym mhoblogaeth Pen-y-bont ar Ogwr sy'n heneiddio.

Dywedodd yr Arweinydd fod y ffigurau adnabod anabledd yn adlewyrchiad cadarnhaol o'r ffaith bod pobl yn teimlo'n gyfforddus yn datgelu hyn ac yn deall na fyddai'n effeithio'n negyddol arnynt eu hunain. Pwysleisiodd bwysigrwydd pobl o bob anabledd yn y gweithlu o fewn CBS Pen-y-bont ar Ogwr.

Gofynnodd Aelod faint o staff a gwblhaodd y wybodaeth yn yr adroddiad ac felly a oedd yn cynrychioli'r rhan fwyaf o weithlu CBSP yn gywir. Dywedodd y Rheolwr Grŵp AD a Datblygiad Sefydliadol fod rhyw ac oedran yn gyflawniad gorfodol ac felly roedd gennym 100% o'r data hwn, fodd bynnag mae pob maes arall yn wirfoddol ac nid yw'r holl staff yn llenwi'r data hwn ac felly roedd hyn yn amrywio ar draws y cwestiynau.

PENDERFYNWYD: bod Pwyllgor Cydraddoldeb y Cabinet yn nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad hwn ac yn Atodiad 1.

27. ASESIADAU EFFAITH CYDRADDOLDEB - ADOLYGIAD BLYNYDDOL - 2022-23

Cyflwynodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb adroddiad a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am ofyniad y Cyngor i gynnal Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb (EIAs), trosolwg o ddull y Cyngor o ymdrin ag EIAs ac amlinellid o'r Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd ym meysydd gwasanaeth Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr (CBSP). yn 2022/2023.

Eglurodd fod y broses AEC yn arf i asesu a allai polisïau/gwasanaethau/swyddogaethau newydd (neu newidiadau i rai presennol), neu ddileu gwasanaethau, effeithio ar wahanol sectorau o gymdeithas mewn gwahanol ffyrdd. Dylid cynnal AEC wrth wneud penderfyniadau strategol. Mae modiwl e-ddysgu ar gael i weithwyr sy'n rhoi trosolwg o'r Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb, eu rôl o ran gwella gwasanaethau a chanllaw ar gyfer eu cynnal.

Dywedodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb y cynhaliwyd pedwar Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb llawn rhwng Ebrill 2022 a Mawrth 2023 ynghyd ag adroddiadau Cabinet ac roedd y rhain wedi'u rhestru yn Atodiad Un. Cynhaliwyd chwe deg dau o sgrinio AEA yn ystod y cyfnod hwn a rhestrir y rhain yn Atodiad Dau. Roedd rhagor o wybodaeth yn adrannau 3 a 4 o'r adroddiad.

Dywedodd yr Aelod Cabinet dros Dai, Cynllunio ac Adfywio ei bod yn galonogol gweld dros 250 o weithwyr wedi cwblhau'r hyfforddiant hwn. Gofynnodd a oedd gweithwyr nad oedd wedi cwblhau'r hyfforddiant yn gallu asesu a oedd angen AEA llawn ar adroddiadau, ac a fyddai'n ofynnol iddynt gwblhau'r hyfforddiant cyn iddynt allu cynnal AEA. Cadarnhaodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb y byddai angen i staff gwblhau'r hyfforddiant AEC cyn cynnal AEC neu yn wir y gallu i asesu a oedd angen AEC llawn ar adroddiadau.

PENDERFYNWYD: Nododd Pwyllgor y Cabinet Cydraddoldeb y cynnydd a wnaed yn y Cyngor yn ystod 2022/23 o ran cwblhau Asesiadau Effaith Cydraddoldeb a'r cynnydd a wnaed gyda hyfforddiant.

28. ADOLYGIAD SAFONAU CYMREIG BLYNYDDOL

Cyflwynodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb adroddiad a oedd yn rhoi gwybod i Bwyllgor y Cabinet ar Gydraddoldeb am gynnwys Adroddiad Blynyddol Safonau'r Gymraeg y Cyngor ar gyfer 2022/2023 a'r dull a ddefnyddiwyd.

Eglurodd fod Adroddiad Blynyddol Safonau'r Gymraeg y Cyngor 2022/2023 yn cwmpasu'r cyfnod 1 Ebrill 2022 i 31 Mawrth 2023 a'i fod wedi'i gyhoeddi, yn ôl y gofyn, erbyn 30 Ebrill 2023. Roedd yr adroddiad ynghlwm fel Atodiad Un (Cymraeg) ac Atodiad Dau (Saesneg). Roedd y gwahanol elfennau adrodd yr oedd angen eu cyhoeddi wedi'u nodi yn adran 3 o'r adroddiad.

Croesawodd yr Arweinydd yr adroddiad ac roedd yn falch o'r cynnydd a wnaed ers y llynedd. Roedd wrth ei fodd gyda'r 'Gŵyl Fach Gymreig' ym Mharc Bryngarw ac enghraifft o sut yr oeddem yn cydweithio â sefydliadau eraill fel Menter Bro Ogwr.

Dywedodd yr Aelod Cabinet Tai, Cynllunio ac Adfywio ei fod yn mynychu Ysgol Gynradd Gymraeg gyda'r Cynghorydd Blundell yfory gyda Gweinidog y Gymraeg ac Addysg i drafod yr hyn yr ydym yn ei wneud ar draws y fwrdeistref i annog rhieni i anfon plant i Ysgolion Cyfrwng Cymraeg, manteisio ar y Gymraeg yn eu hamser hamdden a hybu'r iaith. Ychwanegodd yr Aelod Cabinet Tai, Cynllunio ac Adfywio y gallai unrhyw Aelod sy'n dymuno dysgu Cymraeg gofrestru drwy'r tîm Gwasanaethau Democrataidd.

PENDERFYNWYD:

Nododd Pwyllgor y Cabinet ar Gydraddoldeb yr adroddiad hwn a'r cynnydd a wnaed yn ystod 2022/2023 o ran cyflawni ei ddyletswyddau iaith Gymraeg.

29. DIWEDDARIAD AR GYNLLUN GWEITHREDU GWRTH-HILIAETH CYMRU

Cyflwynodd y Rheolwr Partneriaeth a Phartneriaethau Diogelwch Cymunedol adroddiad a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i Bwyllgor y Cabinet ar Gydraddoldeb ar y gwaith sy'n mynd rhagddo ac sy'n cael ei ystyried i gyflawni Cynllun Gweithredu Gwrth-hiliaeth Cymru ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Eglurodd fod Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi Cynllun Gweithredu Gwrth-hiliol Cymru ar 7 Mehefin 2022 yn nodi'r bwriad i fod yn genedl wrth-hiliol erbyn 2030. Mae'r Cynllun yn ymdrin â chamau gweithredu i'w cymryd rhwng Mehefin 2022 a Mehefin 2024 gyda'r bwriad o ddysgu o'r gwaith a wnaed yn ystod y cyfnod hwn. Ers cyhoeddi'r Cynllun rydym wedi bod yn cysylltu â chydweithwyr ar draws De Cymru ynghylch dulliau gweithredu ar gyfer cyflawni'r Cynllun ac rydym yn aros am ddiweddariadau ar benodi arweinwyr gweithredu.

Eglurodd y Rheolwr Partneriaeth a Phartneriaethau Diogelwch Cymunedol fod y Partneriaeth Diogelwch Cymunedol ym Mhen-y-bont ar Ogwr, yn absenoldeb arweinwyr, wedi gweithio gyda Chydraddoldeb a'r swyddog Cydlyniant Cymunedol rhanbarthol ar gyfer Bae'r Gorllewin i drafod sut y gall y cyngor gyflawni'r Cynllun. Roedd rhagor o fanylion yn adran 3 o'r adroddiad.

Gofynnodd y Dirprwy Arweinydd i ni sicrhau fel Cyngor bod undebau llafur a phobl sydd wedi byw drwy'r profiadau hyn yn cael eu cynnwys mewn sgysiaau ac yn y pen draw yn cyfrannu at y cynlluniau diwygiedig ar gyfer y blynyddoedd i ddod.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet Tai, Cynllunio ac Adfywio a allai Swyddogion fod yn ymwybodol o'r amserlenni ac edrych i symud ymlaen gyda'r cynllun hwn, gan y gallai gymryd peth amser i gael eglurhad gan Lywodraeth Cymru. Fel awdurdod a bwrdeistref

mae angen i ni sicrhau ein bod yn cymryd agwedd dim goddefgarwch tuag at hiliaeth a bydd y cynllun hwn yn ein cynorthwyo yn hynny o beth.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet Tai, Cynllunio ac Adfywio hefyd pa waith oedd yn cael ei wneud gyda sefydliadau eraill i sicrhau bod amrywiaeth ddiwylliannol Cymru yn cael ei deall a'i hystyried wrth ddatblygu ein polisïau, darparu gwasanaethau a gyrru newidiadau ymlaen. Adleisiodd y Cadeirydd y sylwadau hyn ac awgrymodd y gallem gael siaradwyr yn y cyfarfodydd hyn i siarad am amrywiol faterion cydraddoldeb.

Awgrymodd yr Arweinydd argymhelliad ychwanegol i edrych ar adnabod arweinwyr lleol o fewn y sefydliad i yrru'r cynllun yn ei flaen.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet Tai, Cynllunio ac Adfywio a ellid darparu adroddiad diweddar i'r pwyllgor nesaf ar y cynllun gweithredu LGBTQ ac awgrymodd y dylem, fel pwyllgor, edrych ar bob adroddiad gan Lywodraeth Cymru i sicrhau ymagwedd gyfannol at ein cynlluniau.

PENDERFYNWYD:

Nododd Pwyllgor y Cabinet ar Gydraddoldeb gynnwys yr adroddiad diweddar hwn; Nodi Arweinwyr Lleol o fewn y sefydliad.

30. **EITEMAU BRYD**

Dim